

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] est inspirationis magna exp[re]ssio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

ca. Ubi Amb. Zacharias nutu interro-
gatur. qz incredulitas ei astatu eripuerat
et auditu. Hec ille. Pater itaqz ex dicit sa-
cratissime virginis virtuosa pcessio. quia
vix in motana pcessit in ciuitate iuda zc.
In quo etia innuit qz ad sublimitate gra-
tiaz et virtutu ascendit sup omne creatu-
ram rationalem. quare merito sibi dicitur
Benedicta tu inter mulieres: imo etiam
inter omnes creaturas rōnales.

Secundū mysteriū est pcessionis
vl' visitatiōis gratiosa cōmenda-
tio. qz vix p hanc visitatiōem sal-
eta sunt multa ppter que cōmēdabilis ar-
glaudabil' apparer ista visitatio. In euā-
gello autem pcepit tanguntur tria vene-
randa mysteria qz p hanc visitatiōem facta sūt.

Primū est Joannis miracula exultatio.
Secundum est matris eius pphetica in-
Tertiu est inspiratiōis ma-
gnifica exptio.

Primū est Joānis mirifi-
ca exultatio. Visitauit vtriqz Maria heli-
sabet vt gratularet. Hiero. Ut mira-
culū miraculo: gaudiū gaudio cumularer
Uñ nō solū fuit gaudiū inter matres: s; z
ipē Joānes adhuc in matr' vtero clausus
qdam gestus ad similitudinē exultat' re-
pserant. Statim em vt Maria saluta-
uit Helisabet: replet' est Joānes spūctō
et sentiens dñi pntiam / que voce nō po-
tuit / aio exultante z motu salutauit. Do-
uebat em in vtero qñ gestiens affurgere
dño suo z qñ egredi veller ex vtero z ei oc-
currere. Tunc ergo pmo pcursozem suū Je-
sus pphetam fecit qui in vtero matris exi-
liens eius aduentū euāgelizauit z pcur-
sonis sue officiu inchoauit qñ iā intra ma-
tris viscera clamaret: Ecce agnus dei: ec-
ce q tollit peccā mūdi. Ebrif. Christ' ideo
Mariam salutare fecit helisabet vt sermo
pedens ex vtero matris vbi habitabat
dñs z per aures helisabet ingressus descē-
deret ad Joāne z illic eum vngeret in p-
phetam. Hec ille. Cōsidera qmagne vir-
tutis est saluatiō virginis: qz cōfert gau-
dium: confert spūm sanctū: confert z reue-
lacionem secretoꝝ diuinorū. Ideo spūctō
nobis deuote saluanda ppter resalutatio-
nis lucrum inde sperandum

Secundum mysteriū est
maris Joānis vix Helisabet pphetica in-
spiratio. Unde dicit in euāgello. Et repl'ra
est spiritul' sancto Helisabet. Et plenitudi-
ne em gratie christi in vtero virginis exi-
stentis effusa est p virginis saluatiōem
gratia specialis in Joāne que vltim' re-
dundabat in matrē. Beatus vtriqz qz vi-
satur z salut' a Maria: cuius visitatio
sic est gratie p'fusua. Nec mirū: qm ipsa
gestabat eum in vtero de cuius plenitudi-
ne omnes accepimus. vt h' Joan. j.

Tertium mysteriū est in-
spiratiōis magnifica exptio. qz vix He-
lisabet spūsancto accensa pre gaudio excla-
mauit voce magna z dixit. Benedicta tu
inter mulieres zc. Spūs vtriqz infant' nō
valentis loq' voce p'pria: facit matrē clama-
re voce magna. et hoc in signū magne deu-
otionis z affectiōis. Voce inqz magna
clamauit non tā clamorosa qz deuota. qz
nō clamor: s; amor: cantat in ore dei. De-
uotio vtriqz magn' clamor est adeo vt vsqz
in celus audiat. Quid inquit Exo. xliij
dñs Moy's tacenti clamas ad me: qui ta-
mēno clamabat ad deū clamore ois: sed
desiderio cordis. Aug'. Clamor ad dñm
est intentio cordis z flagrantia dilectiōis
qua feruenter petit qd optatur. Clamans
itaqz Helisabet dicit: Benedicta tu inter
mulieres. i. super omnes ml'eres. et bene-
dictus fructus ventris tui: in quo benedi-
cende sunt omnes gentes. Benedicta ar-
bor: bñdictus et fructus. Benedicta vir-
ga de radice iesse: bñdictus z flos qui de
tali radice ascendit. Benedicta talis ma-
ter: bñdictus z talis filius. sequit. Et vñ
hoc mibi vt veniat mater dñi mei ad me.
Qua mea iusticia: quibus meritis / vt ve-
niat dña ad ancillam: mater dñi ad matrē
serui: Certe nulla mea sanctitas hoc me-
ruit: sed tua tuigz filij humilitas te coegit
venire ad me. Et ideo miror de visitatiō-
nis humilitate ppter magnificentiaz vir-
tutis tue que apparet in te. Ecce em in tuo
aduentu et saluatiōe nō solum ego sed z
infans in vtero meo gratulaf: et quod vo-
ce non potest / gaudio faterur. Et beata es
que credidisti. s. angelo: qm per al'ius fi-
dei cōcepisti: quoniaz p'ficiuntur in te zc.

Ger. de Visitatione

Aperte itaq; idicatur q; sba angeli ad maria dicta p spūm sc̄m Helisabet agnouit. Apert itaq; visitationis Marie gratiosa cōmēdatio p̄ tria p̄dicta mysteria q̄ per eā facta sunt: p̄ q̄ declarata est ex̄p̄ssio singulari b̄ndictiois: qm̄ r̄ Joānes ex ei salutatio ei m̄ris ytero sc̄tificat̄ agnouit eā esse matrē dñi. Et h̄ idem ipsa Helisabet spūsc̄ro plena palā corā oib; exclamauit: eā sup̄ oēs magnificādo atq; dicendo: B̄ndicta tu inter mulieres.

Tertiu mysteriu est cōmēdationis gl̄iosa magnificatio. q; vic; gl̄iosa virgo sic ab Helisabet cōmēdata et laudata cepit gl̄iam deo dare r̄ eū magnificare dicit. Magnificat aia mea dñm. Et ubi etiā ip̄a p̄ spūm sc̄m loq̄ns ostendit se benedictā inter mulieres. Nā ibi dicit. Ecce em̄ ex h̄brām me dicunt oēs generatio nes. Quia fecit mihi maḡ q̄ potēs ē. quia vic; dedit fecunditatē r̄ p̄seruauit p̄gitatē. virginalis cōsecunditas facit eā sup̄ p̄ oēs mulieres b̄ndictā. Orige. Quis vn̄ q̄ ista audiuit: q̄s talia vidit: et q̄s h̄ ex cogitare potuit: vt m̄r virgo esset: intacta generaret: q̄ r̄ p̄go p̄mansit et genuit: hec ille. In illo aut̄ cantico gl̄iose virginis in quo dei bonitatē r̄ sapiam magnifice glorificauit: tria p̄cipue ad p̄sens t̄m̄ notabilis contemplanda.

Primum est magnificationis dignissima expressio.

Secundū est ex̄p̄ssionis sc̄rissima conuenientissima ratio.

Primū mysteriu ē magnificationis dignissima expressio: cū dicit Maria. Magnificat aia mea dñm. Beata siq; dem p̄go humillima tacuit diuinum mysteriu in se factum h̄usq; p̄ Helisabet fuerat reuelatum. Vidēs autē q̄ Helisabet h̄ p̄ spūm sc̄m cognouit: rar̄ intelligēs dñm illud reuelari velle: tanq̄ etiam hoc idē ipsa reuelat: deumq; magnificat. i. magnū in suis opib; laudat r̄ p̄dicat. Nō magnū facit q; in seipso gr̄adescere nō p̄t. q̄si dicit. Helisabet tu me magnificas de bonis q̄ vidēs in me. sed aia mea magnificat de minimū: omnia ipsi dño attribuens. q. d. fm̄ Ambro. Tanto munere me dñs sublima

uit vt nullo ligue officio ex̄p̄icare possim sed totū animi interioris affectum in agēdis gratiis laudib; offero: totum qd̄ vobis uo: quod sentio: qd̄ discerno: in ei magnitudine cōtemplāda r̄ p̄ceptis eius obseruandis impendo. Hec ille. Magnificat ergo ille dñm in cuius bonitate magnificat r̄ laudat deū. Sic em̄ in discipulis suis magnificat. sicut ep̄b; suis artifices singuli laudantur r̄ magnificant. Magnificat ergo deus in nob̄ dum aia n̄ra ad imaginē dei facta p̄ iusticiā se christo cōformat que est imago patris. dū imago dei q̄ est in ipsa aia magnificat. i. p̄tū magnitudine magna efficit. dum fm̄ p̄cepta diuina viuim; dū bonis opib; lucemus. In illis aut̄ verbis Magnificat aia mea dñm: tangunt tria de laudatiōe diuina. **P**rimo tangit laudationis sublimitas: cū dicit. Magnificat. Eccl̄. xliij. B̄ndicentes dñm exaltate eū q̄nt̄ potestis. maior est em̄ laude. Ps̄. Magni dñs r̄ laudabilis nimis. **S**ecundo tangit deuotiōis sinceritas: cum dicit. anima mea. nō lingua t̄m̄: sed toto cordis affectu. Ps̄. Confitebor tibi dñe in toto corde meo. **T**ertio tangit obligationis meritas: cum dicit. dñm. Apoca. xix. Ip̄e est rex regū r̄ dñs dñiantium. Ideo sume magnificandus.

Secundum mysteriu est expressionis sc̄rissima conditio: cum dicit Et exultauit spūs me; i deo saluari meo. Glofa. In ipso tantū exulto q̄ terrena nō curo. prospitas me nō extollit. adueritas me nō frangit. sed illius sola spūs me; delectat memoria a q̄ salus eterna speratur. Illi; p̄petua diuinitate letat: cuius conceptione caro mea secundatur. Hec glo. In verbis aut̄ illis: Et exultauit spūs meus in deo saluari meo. tangunt tres conditio nes nobis necessarie in laudando deum. **P**rima est magnificationis iocunditas que tangit cum dicit. Et exultauit spūs meus me;. Ps̄. Iocundum sit ei eloquium meum. **I**te deo nostro sit iocunda deo: q; laudatio. Berni. Nihil ita in terris replet sentat celestis habitationis statum sicut alacritas laudantiū deū. Et Auḡ. de doctrina ch̄riana. Cū de deo nihil digne dici possit: admittit. tamen hūane vocis obsequi